ZADELHOFF-PROJECTDIRECTEUREN GEERTJEN POT EN MARTINE GRÜNDEMANN GAAN IN GESPREK MET 'VERBINDER' CECILE WENTGES EN MET PIONIERS MOHAMED MAHDI (CASA SOFIA) EN DAJO BODISCO (BROEDPLAATS CARE DESIGN LAB).

Geertjen Pot

‘HET ZIEKENHUIS WAS VANOUDS EEN CENTRALE PLEK IN DIT DEEL VAN NIEUW-WEST EN DAT WILLEN WE OPNIEUW MOGELIJK MAKEN’

Het borrelt en bruist in het voormalige Slotervaart-ziekenhuis in Amsterdam Nieuw-West. Het vernieuwende Slotervaart Centrum voor Zorg dat de brug slaat tussen zorg, wonen, cultuur, onderwijs en tal van andere maatschappelijke sectoren wordt tastbaar. De eerste huurders hebben hun intrede gedaan, de ingrijpende renovatie van het grote markante Kruisgebouw is volop gaande, tijdelijke initiatieven leggen de verbinding met de buurt en de plannen voor de overkoepelende gebiedsontwikkeling krijgen vorm.

VOLLE VAART Pot: ‘De herontwikkeling van het ziekenhuis verloopt in drie fasen: het tijdelijk gebruik in de laagbouw-vleugels, de renovatie en optopping van het Kruisgebouw van 50.000 m² en uiteindelijk de nieuwbouw. De vaart zit er geweldig in: fase 1 is open en stroomt vol met allerlei organisaties uit de werelden van zorg, cultuur en onderwijs. Het Gezondheidscentrum ging al in juni 2021 open. Op 29 oktober opende Louwes Lab dat ruimte biedt aan tal van maatschappelijke initiatieven en ondernemingen. Eind 2022 moet het Kruisgebouw in zijn geheel gereed zijn voor de casco-oplevering; op de onderste verdiepingen zijn inmiddels al instellingen gevestigd zoals Atalmedial, het Antoni van Leeuwenhoek en Cardiologie Centrum Amsterdam Slotervaart. Daar krijgen bezoekers al de look and feel van de nieuwe situatie mee, de vernieuwing wordt tastbaar. Hier proef je de warme omgeving die we willen creëren - de warmte die destijds ook zo kenmerkend was voor het Slotervaart-ziekenhuis. Het ziekenhuis was vanouds een centrale plek in dit deel van Nieuw-West en dat willen we opnieuw mogelijk maken.’

INNOVATIE Pot: ‘Met dit project zetten we in op de zorg van de toekomst. Daar komen tal van aspecten bij kijken. Het gaat bijvoorbeeld om de personeelstekorten waar de zorg mee kampt: hoe maken we het werken in de zorg weer aantrekkelijk? Maar ook om zaken als preventie in de buurt: kunnen we de verbinding met de omgeving tot stand brengen en daar bijdragen aan de gezondheid van mensen? Innovatie is daarbij van groot belang en wij willen dat graag faciliteren. Daarvoor hebben we Louwes Lab opgericht. Wij willen hier ruimte bieden aan een bonte verzameling van partijen. Om dit concept verder te brengen hebben we Cecile Wentges als “verbinder” aangesteld.’
Wentges: ‘Een van mijn projecten is een stichting geweest die zich sterk maakt voor kunst in de openbare ruimte. Het bedrijfsleven sponsorde dit en zo kwam

Mohamed Mahdi, Cecile Wentges en Dajo Bodisco

ik al eerder in contact met Zadelhoff, Martine en vervolgens dit project. Het sprak me direct aan: hier liggen kansen om, voortbouwend op de historie van de plek en het gebouw, aan nieuwe coalities te werken. De eerste gesprekken met sociale entrepreneurs als Mohamed Mahdi liepen al en met die energie ben ik verder gaan werken. Ik kende Dajo Bodisco van twee eerdere broedplaatsen die hij in Amsterdam heeft ontwikkeld. We zijn om tafel gegaan en hebben dit voorjaar in een paar maanden tijd de visie voor het Louwes Lab ontwikkeld. Ondertussen haakten ook het ROC en het Buurtteam aan: een mooie maatschappelijke mix. We zagen de potentie van deze plek. Uiteraard kost het even tijd om iedereen daarin mee te krijgen en gezamenlijk tot een gedragen concept te komen. Maar dat is eigen aan dit soort trajecten. In het begin gaan sommige mensen toch eerst even in hun eigen modus zitten maar al werkende kreeg iedereen de kansen op het netvlies en durfde men verder te kijken. Van de buurtbewoners die als zij-instromers in de zorg kunnen gaan werken tot en met de studenten van het ROC die hier stage kunnen lopen en in de buurt de zorgbehoefte in kaart brengen. Met die uitkomsten kunnen de ondernemers in de broedplaats dan weer aan de slag.’

VERBINDING Mahdi: ‘Ik was met Casa Sofia in de Staalmanpleinbuurt gevestigd en zat daar tijdelijk. Net op het moment dat ik ging nadenken over een nieuwe plek kwam Geertjen bij ons thee drinken. Zo ontstond het contact. De locatie vond ik direct interessant: we kunnen hierdoor weer voor een aantal jaren verder in deze buurt, hier kennen we de mensen en is Casa Sofia als ontmoetingsplek voor de buurt “nieuwe stijl” groot geworden. Bij ons kan iedereen binnen lopen voor een goede kop koffie, vergaderruimte of het bijwonen van een van de vele buurtinitiatieven. Met de energie van Cecile is Louwes Lab veel meer geworden dan de som der delen. De kracht zit hem in de verbinding; wij zien allerlei kansen om onze diensten en ruimtes aan te bieden aan de andere gebruikers in het project en aan de omgeving. Direct na de opening hebben we daar al een begin mee gemaakt en wisten de eerste klanten ons al te vinden.’
Bodisco: ‘Ik herken dat zeker. Ik werd door de mensen van Zadelhoff gevraagd om mijn visie op broedplaatsen te presenteren en tegelijkertijd was Cecile gevraagd om mee te denken over de buurtprogrammering. Toen Cecile dat hoorde heeft ze gezegd: laten we de krachten bundelen, ik vond dat een prima idee. Zo gezegd zo gedaan. Ik voel me echt een partner in de samenwerking, dat is de

‘DE KRACHT ZIT HEM IN DE VERBINDING; WIJ ZIEN ALLERLEI KANSEN OM ONZE DIENSTEN EN RUIMTES AAN TE BIEDEN AAN DE ANDERE GEBRUIKERS IN HET PROJECT EN AAN DE OMGEVING’

MOHAMED MAHDI

Waar kom je vandaan?
Op 12 jarig leeftijd verhuisd van Oujda (oost Marokko) naar Uithoorn. Waar ik een prima jeugd heb gehad. Op 26 jarig leeftijd verhuist naar de grote stad Amsterdam
Wat houdt je bezig?
Het samenbrengen van verschillende groepen mensen. Mijn omgeving iets mooier maken door kunst en vooral Literatuur.
Aan welk project werk je?
Casa Sofia op deze nieuwe locatie in het Slotervaart Centrum voor Zorg van Zadelhoff tot een succes maken
Wat wil je bereiken?
Initiatiefnemer van het Ie museum voor Arabische kunst, deze zal openen in 2025 in Amsterdam Nieuw West
Wat is je visie voor de toekomst?
Samen kom je verder. ‘Sadness is just a wall between two gardens’ Kahlil Gibran
Wat wilde je vroeger later worden?
Prof handballer
Welke wijze les neem jij ter harte?
Groot denken, klein doen
Van wie heb je het meeste geleerd?
Enkele oud collega’s; Bert Hamminga (Yacht), Sadik Harchaoui (Society Impact)
Ben jij altijd zeker van je zaak?
Ja, anders geldt de regel ‘bij twijfel doen’
Waar kunnen ze jou voor wakker maken?
Hazelnoot chocolade
Waar ben je bang voor?
Dat gewone Amsterdammers geen plek kunnen vinden in de stad
Persoonlijk:
gezondheid van mijn kids
Wat/wie maakt jou boos?
Conservatieve houding van mensen
Wat/wie maakt je blij?
Marrakech (mijn 2e stad)
Waar moet je heel erg om lachen?
Van Koten en de Bie
Waar kun je wakker van liggen?
Coronamaatregelen van de overheid
Waar ben je trots op?
Casa Sofia / mijn kids / werk van mijn vrouw / Amsterdam & Ajax
Wie is jouw held?
Johan Cruijff / Mehdi ben Barka / Fatima el Fihri / Spinoza
Wat is je favoriete muziek?
Rai / Andalous
Wat is je favoriete sport?
Handbal
Ben je een einzelgänger of een groepsdier?
Doe meer alleen, hoewel je zonder samenwerken niet verder komt. Heilig van overtuigd
Introvert of extravert?
Extravert
Optimist of pessimist?
Optimist
Welke eigenschap waardeer je in je partner?
Loyaal en bedachtzaam (ik meer impulsief)
Guilty pleasure?
Andre Hazes op z’n tijd
Welk verhaal wordt altijd over jou verteld door je beste vrienden?
Dat ik Bono ontmoette in de disco maar hem niet herkende
Fijnste jaargetijde?
Najaar/voorjaar en winter, zijn namelijk de beste tijden om in Marrakech te zijn. Zomer is erg mooi in Amsterdam/Muiden
Welk vakantieland?
Zuid Marokko
Wat zou je graag nog eens willen bezitten?
Electrische auto
Waar wil je vanaf?
Coronamaatregelen
Wat heb je leren waarderen in coronatijd?
Gezondheid
Wat ga je zeker nog een keer doen?
Dam tot damloop, Nederlandse stand op ‘Salon du Livre’ in Casablanca

ZAKELIJKE TERUGBLIK 2021
Welk cijfer geef je 2021:
8
Mooiste moment:
Opening Casa Sofia
Beste zet:
Samenwerking met t IRCAM (rabat)
Mooiste deal:
Oba als onderdeel van Casa Sofia
Opvallendste nieuws:
‘Nog steeds geen kabinet’
Grootste irritatie:
Pessimisten
Leukste spontane ontmoeting:
Maxima in het concertgebouw
Aan wie geërgerd:
Trump
Beste speech:
Obama in Cairo (2009)
Talent van het jaar:
Maureen Ghazal

PERSOONLIJKE TERUGBLIK 2021
Welk cijfer geef je 2021:
8
Topserie Netflix:
‘Follow the Money’
Sportieve hoogtepunt:
Sloterplasloop van mijn zoon Camil (PR)
Beste boek:
Hongerjaren - Mohamed Choukri
Vakantie:
Essaouira
Welke film maakte geen indruk:
James Bond (had me juist op verheugd)
Leukste diner (dat niet door ging): Ramadan iftar in het Stedelijk Museum
Beste song:
Bent Baldi van Chakara
Inspirerend:
Hoge Atlas en mijn dochter Sofia
Afscheid:
Afscheid is onderweg naar het nieuwe
Kippenvel:
Rijksmuseum
Onverslaanbaar:
Ajax
Hartverwarmend:
Nieuwkomers
Sportmaatje:
Iwan Daniels
Zorgwekkend:
Staat van de Stad
Geluk:
‘Invloed hebben op je (eigen) doen en laten’
Held van 2021:
Amanda Gorman
Restaurant:
Sale e Pepe / Marmoucha
Afzien:
Rondje Sloterpals
Grootste ondeugd:
Waterpijp
Meest gelachen:
Dagelijks met m’n dochter Sofia
Grootste verlies:
Overlijden schoonvader (Corona feb 2021)
.Grootste irritatie:
Wappies, Corona non believers
Allergezondste:
Vega versie van de harira soep (verkrijgbaar in Casa Sofia)

‘WE BRENGEN HIER TOPTALENT SAMEN, VANUIT TAL VAN DISCIPLINES ZODAT ER VOLOP KRUISBESTUIVING KAN ONTSTAAN’

Dajo Bodisco

eerste keer dat ik dat zo meemaak. Waarbij ikzelf heb ingezet op de ontwikkeling van een Care Design Lab, een zorgbroedplaats. Ik merk dat veel kunstenaars en ontwerpers hun energie willen stoppen in thema’s als sociale kracht, welzijn, duurzaamheid, innovatie en zorg. Onderwerpen die met Covid en de klimaatcrisis alleen maar aan urgentie hebben gewonnen. Deze nichemarkt gaan we met het Louwes Lab bedienen. Waarbij nu al de intentie is uitgesproken dat wanneer deze vleugel te zijner tijd wordt afgebroken, we op het terrein op zoek gaan naar een nieuwe plek. Zodat er over tien jaar echt een zorghub is ontstaan.’

ORGANISCH Gründemann: ‘De kracht zit hem ook in het werken vanuit de samenleving, van onderaf. Geograaf Floor Milikowski zegt daar in haar recente boek “Wij zijn de stad” heel zinnige dingen over. Zij stelt dat gemeenschappen in de buitenwijken weer opgebouwd moeten worden, nadat veel voorzieningen daar onder druk zijn komen te staan. Daar willen wij aan bijdragen. Op een organische manier, zonder blauwdruk.’
Wentges: ‘De noodzaak daarvan is nog eens extra groot omdat binnen de ring van Amsterdam cultuur geweldig onder druk staat. Veel plekken voor kunstenaars verdwijnen daar bijvoorbeeld. Ze worden door de huurprijsstijgingen de stad uitgedreven. Wanneer je op een plek als deze wél 20 betaalbare studio’s kunt realiseren, is dat echt een aanwinst. Vanuit de gemeente Amsterdam wordt dat ook zeker onderkend. Niet voor niets waren er twee wethouders bij de opening van het Louwes Lab. Zij zien dat initiatieven als deze tal van domeinen en sectoren verbinden en bijdragen aan het realiseren van belangrijke publieke doelstellingen.’
Bodisco: ‘We brengen hier toptalent samen, vanuit tal van disciplines zodat er volop kruisbestuiving kan ontstaan. Een community van waaruit mensen ook weer kunnen doorstromen op het moment dat ze bekend raken in de markt. In die zin is een broedplaats echt een springplank naar de economie. In dit geval is daarbij ook de verbinding met de buurt van groot belang. We stellen in ieder geval een kwart van onze studio’s ter beschikking aan mensen uit de omgeving. En we gaan samen met Buurtteam op zoek naar buurtgenoten die willen meedenken in de projecten van onze kunstenaars en ontwerpers. Om samen aan “human standard design” te werken, ontwerpen waarin de mens centraal staat.’
Gründemann: ‘Wij hadden de mogelijke ingrediënten voor het tijdelijk gebruik wel op het netvlies. Ze stonden op de verlanglijst maar dan is de vraag: krijg

‘IEDEREEN BESEFT: DIT IS EEN NIEUW CONCEPT, WE DOEN HET ALLEMAAL VOOR HET EERST. MAAR WE WETEN OOK DAT ZORGVASTGOED EEN STERK GROEIEND ONDERDEEL VAN DE MARKT IS’

Martine Gründemann

je ze ook? Dat in het Louwes Lab deze uiteenlopende initiatieven zo versmelten, is een positieve verrassing. Er ontstaat echt een wereldkeuken met allerlei invloeden en smaken. Met Cecile in de rol van manager die het ook daadwerkelijk allemaal bij elkaar kan brengen. Wij zagen van te voren in: dit kunnen wij niet zelf erbij gaan doen. Dan is het goed om het team te verbreden.’

MARKT EN BUURT Pot: ‘De reactie vanuit de markt op wat wij hier aan het doen zijn, is heel positief. Nu de eerste ruimtes worden opgeleverd, wordt duidelijk wat ons concept behelst. Papier is eindeloos geduldig, het gaat erom hoe mensen het ervaren. Het geeft ook goede hoop voor de verhuur van het Kruisgebouw. Ook daar is de belangstelling uitstekend voor, om onder meer vernieuwende vormen van wonen met zorg te realiseren.’

Gründemann: ‘Uiteraard zit er tussen een intentie en het overhandigen van de sleutels een boel werk. Daar hebben we de omvang van ons team ook op aangepast: het zal een behoorlijke inspanning vergen om de huurders voor het Kruisgebouw goed onder dak te brengen. Iedere klant heeft toch weer eigen wensen ten aanzien van de inrichting van de vloeren. En verhuizen is voor hen zeker geen core-business. Maar gelukkig krijgen we daar vanuit Zadelhoff de ruimte en de menskracht ook voor. Iedereen beseft: dit is een nieuw concept, we doen het allemaal voor het eerst. Maar we weten ook dat zorgvastgoed een sterk groeiend onderdeel van de markt is. Daarom loont het ook hierin te investeren: wij zijn de pioniers, we laten zien hoe het kan en dragen onze kennis ook volop uit.

2021 stond sterk in het teken van de oplevering van de eerste fase, we gaan nu volle kracht verder met het vervolg. In 2022 willen we nog veel nadrukkelijker de buurt erbij betrekken. Daarin helpt mee dat we met de andere drie stakeholders hier in het gebied om ons heen - bloedbank Sanquin, het Antoni van Leeuwenhoek-ziekenhuis en zorginstelling Cordaan, inmiddels een gebiedsvisie hebben opgesteld, onder de noemer van de Plantijn. We hebben onze plannen op elkaar afgestemd. Onderdeel van die visie is onder meer dat we de hoeveelheid groen in het gebied vergroten en tegelijkertijd verdichten en inzetten op plekken voor ontmoeting. Met die propositie willen we komend jaar het gesprek met de buurt aangaan. Wanneer we dan nog verder uitzoomen, zien we dat de Plantijn met haar 18 hectare ook onderdeel is van de grotere gebiedsontwikkeling Schinkelkwartier - de zone die loopt vanaf het Olympisch Stadion tot en met hier. Daar landt de komende jaren een belangrijke portie van de Amsterdamse verstedelijking. Met de woningbouw die we rondom het ziekenhuis gaan realiseren, dragen we ook daaraan ons steentje bij.’

CECILE MULLENS - WENTGES

Waar kom je vandaan?
Rotterdam
Wat houdt je bezig?
Onverwachte verbindingen creëren
Aan welk project werk je?
Louwes Lab in een vleugel van het voormalige Slotervaart ziekenhuis in Nieuw West en ROEF Art Project in Zuidoost
Wat wil je bereiken?
Ik wil nieuwe werelden blijven ontdekken
Wat is je visie voor de toekomst?
Uiteindelijk worden we allemaal één. Dan kunnen we maar beter nu al beginnen met elkaar te begrijpen
Wat wilde je vroeger later worden?
Danseres in de IT
Welke wijze les neem jij ter harte?
Flexibel blijven
Van wie heb je het meeste geleerd?
Van Khanyisile Mbongwa, een Zuid-Afrikaanse kunstenares en curator
Ben jij altijd zeker van je zaak?
Nee
Waar kunnen ze jou voor wakker maken?
Een haring met ui en zuur
Waar ben je bang voor?
Ik ben niet meer zo bang eigenlijk
Wat/wie maakt jou boos?
Mensen die zich niet in een ander kunnen verplaatsen
Wat/wie maakt je blij?
Mijn man
Waar moet je heel erg om lachen?
Mijn lievelingsvriendin
Waar kun je wakker van liggen?
Machtsmisbruik
Waar ben je trots op?
Dat ik mijn eigen vrije pad heb gevonden. Een pad dat niet in een hokje past
Wie is jouw held?
Marina Abramovic
Wat is je favoriete muziek?
Depressieve jankmuziek
Wat is je favoriete sport?
Kite-surfen
Ben je een einzelgänger of een groepsdier?
Allebei, hangt van de situatie af
Introvert of extravert?
Ook allebei
Optimist of pessimist?
Optimist
Welke eigenschap waardeert u in uw partner?
Volop genieten van het leven!
Guilty pleasure?
Dansen, dansen en nog eens dansen
Welk verhaal wordt altijd over jou verteld door je beste vrienden?
Mijn gefaalde stage-dive bij Goldfish in de Melkweg
Welk jaargetijde is het fijnst?
Lente
Welk vakantieland?
Zeeland (oh wacht, dat is geen land ;-))
Wat zou je graag nog eens willen bezitten?
Niets
Waar wil je vanaf?
Van mijn Audi, Diesel (ik durf het bijna niet te zeggen)
Wat heb je leren waarderen in coronatijd?
Vrienden
Wat ga je zeker nog een keer doen?
Een jaar lang elke dag zwemmen in de zee

ZAKELIJKE TERUGBLIK 2021

Welk cijfer geef je 2021:
9
Mooiste moment:
Dat twee wethouders van Amsterdam naar mijn opening komen
Beste zet:
De samenwerking opzoeken tussen Zadelhoff, het ROC Amsterdam, Buurtteam Amsterdam, literair buurtcafé Casa Sofia en een broedplaats voor kunstenaars en ontwerpers
Mooiste deal:
Ik doe geen deals
Beste zakelijke bijeenkomst:
Een inhoudelijke meeting met verschillende creatieven uit Amsterdam Zuidoost over (emotioneel) eigenaarschap
Opvallendste nieuws:
Dat de ABN AMRO naar Amsterdam Zuidoost verhuist
Grootste irritatie:
Het besef dat de media politiek gestuurd wordt
Leukste spontane ontmoeting:
Met Yasmina, een spoken word kunstenares die harten veroverde
Aan wie geërgerd:
Agressieve en bange Amsterdammers op straat
Beste speech:
Cor van Zadelhoff
Beste zakenboek:
Ik lees nu geen zakenboeken
Het meest geleerd van:
Angelo Bromet
Vastgoedman van het jaar:
Mijn man
Vastgoedvrouw van het jaar:
Martine Grundemann
Talent van het jaar:
Claudio Ritfeld

PERSOONLIJKE TERUGBLIK 2021

Welk cijfer geef je 2021:
9

‘HET SPRAK ME DIRECT AAN: HIER LIGGEN KANSEN OM, VOORTBOUWEND OP DE HISTORIE VAN DE PLEK EN HET GEBOUW, AAN NIEUWE COALITIES TE WERKEN’

Topserie Netflix:
Seks Education
Sportieve hoogtepunt:
Me eindelijk weer fit voelen na mijn tweede zwangerschap
Beste boek:
For Bread Alone, Mohamed Choukri & Paul Bowles
Beste aankoop:
Ons nieuwe huis
Vakantie:
De Veluwe
Welke film maakte indruk:
The Social Dilemma (documentaire)
Leukste Diner:
Zo veel leuke diners met mijn man die top kok is
Beste song:
Dan blijf ik bij Birds van Emiliana Torrini
Inspirerend:
Stedelijke ontwikkeling, Amsterdam Nieuw West en Zuidoost
Afscheid:
Amsterdam, we zijn de stad uit gegaan
Kippenvel:
Spoken word kunstenares Yasmina
Onverslaanbaar:
De energie van mijn dochtertje
Hartverwarmend:
Mijn lieve vrienden
Sportmaatje:
Een nieuw hardloopmaatje
Zorgwekkend:
De zorg
Geluk:
Ik ontplof van geluk
Held van 2021:
Mijn man
Restaurant:
Kaagman en Kortekaas
Afzien:
Verhuizen
Grootste ondeugd:
Dat is niet voor hier
Meest gelachen:
Tijdens een after op een boot met 7 vriendinnen
Grootste verlies:
Het Oosterpark
Grootste irritatie:
Ongelijkheid
Allergezondste:
De duinen van Bergen